

ENPRESEN ANTOLAKUNTZA

KUDEAKETAREN ETA INFORMAZIO SISTEMEN INFORMATIKAREN INGENIARITZAKO GRADUA

2018ko urtarrilak 8

I. ATALA

Aukera ezazu ondorengo test galderen erantzun egokiak. Erantzunak ERANTZUN ORRIAN apunta itzazu boligrafoz. Ez da besterik zuzenduko. Atal honek 3 puntu balio ditu azterketaren globalean.

OHARRA:

Erantzun ZUZENAREN balioa: +1 puntu

Erantzun OKERRAREN balioa: -0,25 puntu

1. Enpresa baten kostuen funtzioa ondorengo da: $C = 2q^3 - 12q^2 + 18q + 200$. Prezioa 150€-koa denean, zenbatekoa izango dira mozkin maximoak?
  - a) 390,32€
  - b) 275,63€
  - c) **626,29€**
  - d) 268,53€

2. Diruaren interes-tasaren igoerak...
  - a) Turismorako ez da batere ona.
  - b) Inflazioaren igoera moteldu edo gelditu dezake.
  - c) Diruaren eskariaren jaitsiera eragingo du.
  - d) **Aurreko guztiak zuzenak dira.**

3. Herrialde baten BPG 800.000 milioi Eurokoa da. Inbertsioaren (I) zenbatekoa kalkula ezazu ondoko datuokin:
 $C = 475.000$ milioi Euro
 $G = 150.000$ milioi Euro
 $X - M = 52.600$ milioi Euro
  - a) 200.000 milioi Euro
  - b) **122.400 milioi Euro**
  - c) 227.600 milioi Euro
  - d) 100.000 milioi Euro

4. Imajina ezazu herrialde baten eskari globala ekoizpen maila baino handiagoa dela. Kasu honetan...
  - a) Ekoizpena jaitsiko litzateke.
  - b) Langabezia handituko litzateke.
  - c) **Enpresak izakinik gabe geldituko lirateke.**
  - d) Aurreko erantzun guztiak okerrak dira.

5. Politika fiskal hedatzailea izango dugu...
  - a) **Gastu publikoa hasi eta zergak jaisten direnean.**
  - b) Gastu publikoa jaitsi eta zergak igotzen direnean.
  - c) Defizit publikoa jaistean.
  - d) Aurreko bat bera ere ez.

6. Aukeratu ezazu ondorengo zein diru fluxuk suposatzen duen Espainiaren BPG-ren jaitsiera:
  - a) Pepinoen esportazioak Holandara.

ENPRESEN ANTOLAKUNTZA

- b) Gipuzkoako lagunarte batek Frantziako Piriniotara eskiatzera lo egiteko etxearen alokairua.**
- c) Ea herrixkako udaletxeak bertan egin behar duen piztinaberria egiteko inbertsioa.
- d) Seur enpresak Iberiarekin elkarlan akordio bat betetzeko egin beharreko inbertsioak.

7. Ondorengo egoeren artean zeinek ez du politika fiskalarekin zerikusirik?

- a) IRPF-aren %2ko igoera.
- b) Langabeziako diru-laguntzaren jaitsiera.
- c) Tabakoaren gaineko zeharkako zerga berezia.
- d) Diruaren interes-tasaren igoera.**

8. Herrialde baten BPG-a kalkulatzeko zein kontzeptu hartuko dugu kontutan?

- a) Jubilatu baten pentsioa.

Se trata de una transferencia, y como tal no se contabilizará.

- b) Bildumagile batek erositako bitxia.

No se contabiliza. Existen gastos que coloquialmente llamamos inversión, pero que no lo son desde los criterios de la Contabilidad Nacional, como la adquisición de acciones, de obras de arte o de joyas. Aunque al cabo del tiempo el individuo que realizó la adquisición pueda venderlo con ganancia, no es a esa rentabilidad a la que el Sistema Europeo de Cuentas llama inversión: sólo a la adquisición de capital productivo, junto con la compra de vivienda por los particulares.

- c) Empresa batek erositako kotxea berria.**

Para la empresa, el coche es un bien de producción es capital productivo necesario para llevar a cabo su actividad, siendo el coche un bien duradero producido por el hombre. Por lo tanto, cumple todos los requisitos para ser considerado como Inversión Bruta.

- d) Langile baten soldata enpresa pribatu batean.

Se trata de una renta recibida.

9. Eskaintzaren desplazamenduak (konpetentzia perfektua dela suposatuz), demagun beherakada bat dagoela, merkatuaren prezioan eragina izango du, are handiagoa... :

- a) Kurba elastikoagoa den heinean.
- b) Eskaera kurba inelastikoagoa den heinean.**
- c) Bi kurbak elastikoagoak diren heinean.
- d) Aurreko aukara bat bera ere ez, izan ere, ezin da halabeharrez horrela izan behar duenik.

10. Espainiar turistek Italian egindako gastua:

- a) Espainiako zerbitzuen balantzak hobera egingo du, Italiakoak ordea okerrera egingo du.
- b) Espainiako balantza komertzialak okerrera egingo du, Italiakoak ordea hobera egingo du.
- c) Espainiako transferentzien balantzak okerrera egingo du eta Italiakoak baita ere.
- d) Aurreko bat bera ere ez.**

ENPRESEN ANTOLAKUNTZA

TEST-AREN ERANTZUNAK "X" BATEKIN ADIERAZI ITZAZU ONDOKO TAULAN

	A	B	C	D
1			X	
2				X
3		X		
4			X	
5	X			
6		X		
7				X
8			X	
9		X		
10				X

ENPRESEN ANTOLAKUNTZA

Bete itzazu hurrengo galderen tauletako hutsuneak:

1. Ondorengo taulan enpresaren kostuen datuak daude. Konpetentzia perfektu merkatu batean ari bagara eta prezioa 490€-ko mailan badago, kalkula ezazu zein kantitate ekoiztu beharko duen enpresak bere mozkinak maximo izateko.

Kantitatea (q)	Kostu totalak (CT)	Sarrerak (S)	Irabaziak (I)	Kostu Marginala (CM)	Sarrera marginalak (SM)
0	200	0	-200	---	---
2	895	980	85	320	490
4	1485	1960	475	310	490
6	2215	2940	725	390	490
8	3120	3920	800	490	490
10	4430	4900	470	710	490

2. Merkatarik batek astero 100 litro olio 3 €/litro-ko prezioan saltzen ditu. Kalkula ezazu prezioen eta kantitateen aldaketa ehunekotan (%), prezioen elastikotasuna eta diru-sarreraren zenbatekoa olio litroaren prezioa 3,3€/litro-ra igoko dela jakinik eta 95 litro olio salduko direla.

	Hasierako kantitatea	Ondorengo kantitatea	Aldaketa (unitate)	Aldaketa (%)	Elastikotasuna (E _P)
Kantitatea (Q _d)	100	95	-5	-5 %	0,5
Prezioa (P)	3	3,3	0,3	10%	-
Sarrerak	300	313,5	-	-	-

3. Herrialde baten ekonomian 2 ondasun ekoizten dira, A eta B. Ondasun hauen ekoizpen eta prezioen datuak dauzkagu.

	q _{At}	p _{At}	q _{Bt}	p _{Bt}
2006	240	6,5	155	3,2
2007	250	6,8	160	3,3
2008	290	6,9	165	3,5

Zein da BPG nominala urte guzti horietan?:

	BPG nominala
2006	2056
2007	2228
2008	2578,5

4. Aurreko ariketarekin jarraituz, 2006 urtea oinarritzat hartuta, zein da BPG erreala urte guzti horietan? Zenbatean aldatu da urtero BPG?

	BPG erreala (oinarria: 2006)	%
2006	2056	-
2007	2137	4%
2008	2413	11%

ENPRESEN ANTOLAKUNTZA

Ondoren berri ekonomiko baten erauzkina duzu, El País aldizkarian agertutakoa. Erantzun itzazu galderak daukazun lerroetan, EZ duzu beste espaziorik izango idazteko.

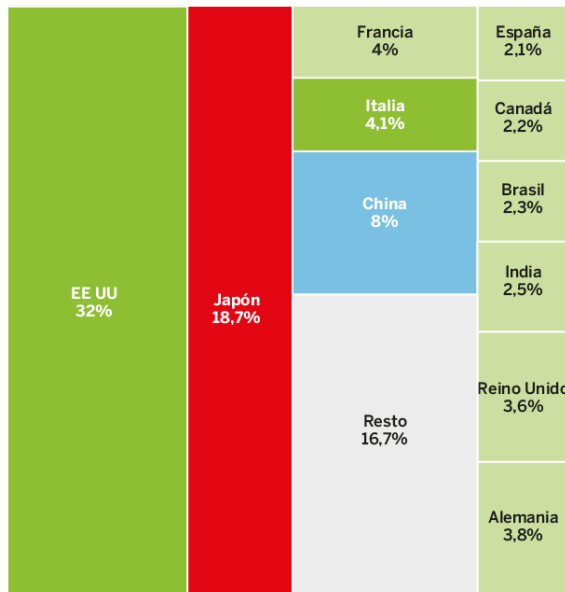
La bomba de la deuda mundial amenaza con estallar

David Fernández. El País. Madrid, 9 de junio de 2018

Usted y yo estamos sentados sobre una montaña de deuda pública y privada. La cuota alícuota para cada habitante del planeta es de 21.866 euros. Una bola de nieve gigante y voraz. La factura total asciende a 164 billones de dólares, cantidad equivalente al 225% del PIB mundial. Vivir a crédito fue la salida natural de la crisis financiera. Los préstamos han permitido sufragar los desequilibrios de las cuentas públicas y reanimar el crecimiento. Pero conviene no traspasar determinadas líneas rojas. Un nivel de apalancamiento jamás visto desde la II Guerra Mundial es una bomba de relojería que puede estallar en cualquier momento. economía mundial. Los intercambios de productos industriales se han

EL PESO DE LA DEUDA GLOBAL POR PAÍSES

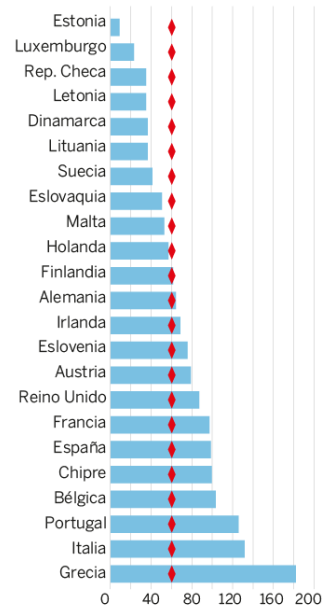
Porcentaje sobre el total mundial

LEJOS DEL OBJETIVO

En % del PIB

♦ Techo de deuda ■ Deuda 2017

reactivado después de un largo periodo de letargo. Las empresas españolas están aprovechando este contexto, fruto de su posicionamiento competitivo en sectores en auge como el automóvil (incremento del 8% de las ventas de coches en el exterior en lo que va de año, respecto al mismo periodo del 2016) o los servicios empresariales y de telecomunicaciones e informática, que logran importantes ganancias de cuota de mercado en el exterior.

1. Testuan zor maila handiaren arriskuaz ari da baita 'apalancamiento' hitza erabiltzen du. Zer da? (0,5 puntu)
Inbertitzaile baten zorpetzea da apalankamendua, enpresena kasu. Zorpetzeak kapital propioen errentagarritasunaren gain duen efektua da. Zorpetzeak eragin positiboa edo negatiboa izan dezake, errentagarritasun ekonomikoa enpresaren finantza kostutik gora badago apalankamenduaren bidez errentagarritasunaren hobetu egiten da kapitala lortzen delako, inbertsio berriak egiteko.

2. Testuan 'reanimar el crecimiento' aipatzen da baita ere. Zer da 'ekonomia hazkundera'? (0,5 puntu)
Ekonomia batek (normalean herri edo herrialde batek) denbora tarte jakin batean ekoiztutako ondasun eta zerbitzu finalen balioaren edo errentaren hazkundera irizteko.
Normalean, ekonomia hazkundera Barne Produktu Gordinaren (BPG) hazkunderarekin neurtzen da. Horrela definitutako hazkundera ekonomikoa beti izan da desiatua, herrialdeak dituen ondasunen mailarekin nolabaiteko erlazioa duelako eta, beraz, pertsonen bizi-mailaren hazkunderarekin.

3. Zer egin daiteke zor maila jaisteko?(puntu 1)
La generación de un crecimiento mayor y sostenido es una de las posibles soluciones ya que al aumentar el tamaño de la economía se diluye en parte el peso de los préstamos en ésta. La mejora de la actividad debería venir por el lado de la oferta (...) Un ejemplo concreto es la mejora en el acceso y en la calidad de la educación: Tener personas mejor formadas significa aumentar la productividad en el futuro.

ENPRESEN ANTOLAKUNTZA

Otra receta básica, pero difícil de llevar a cabo, es no gastar más de lo que se ingresa. Los gobiernos, los hogares y las empresas simplemente tienen que dejar de gastar por encima de sus posibilidades.(...) Si los gobiernos reducen sus gastos habría menor necesidad de emitir nueva deuda.

Otra medida tradicional para rebajar el monto de la deuda es generando inflación. La mayoría de los préstamos están denominados en términos nominales. Por lo tanto, un repunte de los precios contribuiría a rebajar el endeudamiento, pero en este caso, hay varios problemas:

Después de años de inyecciones multimillonarias a la economía, generar inflación ya no resulta tan sencillo. Además, una escalada desbocada puede forzar a subidas de tipos de interés más rápidas de lo deseable.

Y, por último, una inflación mayor solo resulta útil si viene de un incremento de los salarios. Si es así habría mayor demanda y se incrementarían tanto el PIB nominal como la recaudación fiscal. En cambio, si esa inflación es producto únicamente de factores externos, como la energía, no serviría de mucho si lo que se persigue es bajar el peso de la deuda.

ENPRESEN ANTOLAKUNTZA

II. ATALA

1. *Real Sociedad* futbol taldeak *Pernando Malenpeor* jokalaria fitxatu zuen 90 milioi eurotan 2017ko irailaren 1ean, bere imajina eskubideak barne. Kontratua 5 urterako eta soldata 5 milioi eurokoa izanik (primarik gabe), zelan islatuko da 2018ko urteko kontuetan?

2 puntu

Egoera balantzean:

Aktiboa

Aktibo EZ-korrontea

Ibilgetu Ukiezina

Pernando Malenpeor	90	90
AM	$= -90 * (1/5) * (4/12 + 12/12)$	-24
Narria	$= 7,5 - 6 / (1 - 0,2)$	-1,5

Galdu-Irabazien kontuan:

Ustiapen-gastuak

Pertsonal gastuak	5	5
Amortizazioa	$= 5 * (1/5) * 12/12$	18
Narria	$= 7,5 - 6 / (1 - 0,2)$	1,5

Jakizu baita ere, jokalariaren portaera ez dela beharko lukeena izan orain arte eta bere irudia narriatu dela. Merchandising eta bestelako irudi marka kontratuak behera egin dute %20 batean 6 milioi euro bakarrik balio izatera arte. Zenbat balio du *Pernando Malenpeor* jokalaria?

Pernando Malenpeor	90	90
AM	$= -90 * (1/5) * (4/12 + 12/12)$	-24
Narria	$= 7,5 - 6 / (1 - 0,2)$	-1,5
	$= \Sigma$	64,5

EKONOMIA ETA ENPRESEN ANTOLAKUNTZA AZTERKETA

2. AUPALERELE, S.L.-k 2018eko urtarrilaren 1ean sortu eta hasi da lanean makinaria, instalakuntza eta bestelako baliabide berriei.
- a) 2018/12/31 eguneko balantzea osatu. (0,5 puntu)
- b) 2018eko zerga taula kalkula ezazu, jakinik 2018eko zergak 0 direla. (2 puntu)

Amortizazioak: I. Ukiezina 5 eta I. Materiala 10 urte.

Bestalde, 2019ko urtarrilaren 1ean makinaria erosten du 2000mu-tan, eta horretarako, enpresak berak 2018ean lortutako irabaziak eta 2019/01/01 egunean bertan lortutako 5 urtetarako mailegua erabiliko ditu. Maileguaren amortizazioak urtekoak dira eta %4-ko interesarekin.

- c) Enpresari beharrezkoa zaion finantzazioa kalkula ezazu. (0,5 puntu)
- d) 2019ko EBITDA 1068mu-koa bada, kalkula ezazu 2019 ekitaldiko emaitza. (puntu 1)
- Zergatipoa %25koa da eta irabaziguztiak kapitalizatuegitendira.

	31/12/2018		31/12/2018
AKTIBO	7000	ONDAREGAR BIA+PASIVO	7000
AKTIBO EZ-KORRONTEA	6000	ONDAREGAR BIA	6000
Ibilgetu ukiezina	1000	Kapital Soziala	5200
Aplikazio informatikoak	750	Erreserbak	0
Aplik. Inform. amort. met.	-150	Aurr. ekitaldietako emaitza	0
I+G	500	Ekitaldiko emaitza	800
I+G amort. met.	-100		
		PASIBOA	1000
Ibilgetu materiala	5000	Pasiboez-korrontea	0
Lursailak	500	Epelab. maileguak	0
Makinaria	5000		
Makinaria amort. met.	-500	Pasibokorrontea	1000
		Epeluz. maileguak	0
AKTIBO KORRONTEA	1000	Hornitzaileak	750
Izakinak		Bestehartze kodunak	250
Lehengaiak	600		
Zordunak			
Bezeroak	250		
Bestezordunak	50		
Kutxako erabilgarria			
Altxortegia	100		

EKONOMIAETAENPRESENANTOLAKUNTZAAZTERKETA

b) 2018ko elkarte-zergakalkulatu(kreditufiskalmetatuakbarne):

ZERGA AURREKO EMAITZA		800	
KMF Aurreko ekitaldietako galeren ondorioz	0	0	KMF Aurreko ekitaldietako galeren ondorioz 0
Zerga Oinarria		800	
kuota Likidoa		200	
		Desgrabazio eskubidea (%10)	Desgrabazio LIMITEA (KL . %45)
Inbertsioak			
• Limitearekin	Makinaria	5000	500 90
	Aplikazio informatikoak	750	75
	KMF Inbertsioak desgrabazio limitearekin	0	KMF Inbertsioak desgrabazio limitearekin 485
		110	
• Limiterik gabe			
	I+G	500	250 -
	KMF Inbertsioak desgrabazio limiterik gabe	0	KMF Inbertsioak desgrabazio limiterik gabe 140
		0	
Elkarte Zerga (Irabazien gaineko zerga)		0	
EKITALDIKO EMAITZA		800	

c) Maileguarenzenbatekoakalkulatu:

2019ko urtarrilaren 1ean makinaria erosten du: 2000 mu-tan

EKITALDIKO EMAITZA 800 mu

Maileguaren printzipala 1200 mu

d) 2019koEkitaldikoEmaitzakalkulatu:

SARRERAK	
<i>Salmentak</i>	
<i>Bere aktiborako enpresak berak egindako lanak</i>	
I+G	
Aplikazio informatikoak	
GASTUAK	
<i>Horniketak</i>	
Merkatugaien kontsumoa	
<i>Langileen gastuak</i>	
Soldatak, lansariak eta antzekoak	
<i>Ustiapeneko beste gastuak</i>	
Energia gastuak	
Garraio gastuak	
<i>Ibilgetuaren amortizazioa</i>	-950
I+G	-100

EKONOMIAETAENPRESENANTOLAKUNTZAAZTERKETA

Aplikazio informatikoak	-150
Makinaria	-700
<i>Hornidurak</i>	
Merkatal funtsaren narrioagatiko hornidura	
Makinariaren narrioa	
USTIAPENEO EMAITZA	118
<i>Finantza sarrerak</i>	0
<i>Finantza gastuak</i>	48
FINANTZA EMAITZA	-48
ZERGA AURREKO EMAITZA	70
Elkarte Zerga (Irabazien gaineko zerga)	0
EKITALDIKO EMAITZA	70

EBITDA 1068

Interes-tasa: 4%

ZERGA AURREKO EMAITZA	70
------------------------------	-----------

KMF Aurreko ekitaldietako galeren ondorioz	0	0	KMF Aurreko ekitaldietako galeren ondorioz	0
--	---	---	--	---

Zerga Oinarria		70
kuota Likidoa	25%	17,5

Desgrabazio eskubidea (%10)
Desgrabazio LIMITEA (KL . %45)

Inbertsioak

- Limitearekin

Makinaria	2000	200	7,875	
Aplikazio informatikoak	0	0		
KMF Inbertsioak desgrabazio limitearekin	485			KMF Inbertsioak desgrabazio limitearekin 677,125
				9,625

- Limiterik gabe

		Desgrabazio eskubidea (%30/50)	Desgrabazio LIMITEA (KL . %45)	
I+G	0	0		
KMF Inbertsioak desgrabazio limiterik gabe	140			KMF Inbertsioak desgrabazio limiterik gabe 130,375

0

Elkarte Zerga (Irabazien gaineko zerga)	0
--	----------

EKITALDIKO EMAITZA	70
---------------------------	-----------